

เมื่อตำแหน่งงานเปลี่ยน

สัญญาคำประกันการทำงานสิ้นความผูกพันหรือไม่

พรเทพ ทวีภักย์อนันต์

ผู้บริหารสำนักทรัพยากรบุคคล

บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)

คำประกัน (Guarantee) เป็นคำใช้เรียกการประกันการชำระหนี้ด้วยบุคคล อันเป็นสัญญาประเภทหนึ่ง ซึ่งบุคคลอื่นนอกเหนือจากเจ้าหนี้และลูกหนี้ยอมตกลงกับเจ้าหนี้ว่าหากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ตนจะยอมชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ เป็นการเอาความน่าเชื่อถือหรือความมีฐานะทางการเงินของตนเองเข้าประกันจะชำระหนี้ให้บุคคลนี้เรียกว่า “ผู้ค้ำประกัน” เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 680

การค้ำประกันถือเป็นหลักประกัน **เพื่อประโยชน์ของเจ้าหนี้** ส่วนตัวผู้ค้ำประกันจะ**ไม่ได้รับประโยชน์อะไรเลย เมื่อลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้และไม่สามารถชำระหนี้ได้** ผู้ค้ำประกันก็ต้อง**เข้ามารับผิดชอบชำระหนี้แทนลูกหนี้** ดังนั้น จึงเห็นว่าความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันนั้นเป็นความรับผิดชอบกับเป็นตัวลูกหนี้เอง ทั้งๆ ที่ตัวผู้ค้ำประกันไม่ได้เป็นผู้ก่อหนี้แต่อย่างใด

ในการจ้างแรงงานโดยทั่วไป หากตำแหน่งที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเงิน หรือทรัพย์สินของนายจ้างแล้ว ลูกจ้างที่ทำงานในตำแหน่งที่เกี่ยวข้องนี้จะต้องทำสัญญาค้ำประกัน เรียกว่า สัญญาค้ำประกันการทำงานไว้อีกฉบับหนึ่งนอกเหนือสัญญาจ้างแรงงานปกติ ซึ่งในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ฉบับปัจจุบันปี 2541 นี้ ได้กำหนดเรื่องการเรียกหลักประกันการทำงานไว้ในมาตรา 10 อีกทั้งได้ออกประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเรียก

หรือรับหลักประกันการทำงาน หรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานจากลูกจ้าง พ.ศ.2551 มีผลบังคับใช้วันที่ 4 กรกฎาคม 2551

มีปัญหาดามว่า กรณีที่มีการทำสัญญาให้บุคคลค้ำประกันความเสียหายจากการทำงานของลูกจ้างในตำแหน่งหนึ่ง ต่อมาลูกจ้างได้รับแต่งตั้งให้รับผิดชอบมากขึ้นในอีกตำแหน่งหนึ่ง สัญญาค้ำประกันความเสียหายจากการทำงานดังกล่าว ยังใช้บังคับได้อยู่หรือไม่

เคยมีคำพิพากษาฎีกาฉบับหนึ่งได้ตัดสินไว้ในทำนองที่ว่า สัญญาค้ำประกันความเสียหายที่ผู้ค้ำประกันทำไว้ในขณะที่ลูกจ้างเป็นพนักงานขาย ต่อมาได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบงานมากยิ่งขึ้น และปรับตำแหน่งให้สูงขึ้น **ซึ่งทำให้ความเสี่ยงในการความเสียหาย**

จากการทำงานมีมากขึ้น สัญญาค้ำประกันสิ้นความผูกพัน (ฎีกาที่ 6369/2547) แต่อย่างไรก็ตาม หากผู้ค้ำประกันทำสัญญาค้ำประกันความเสียหายจากการทำงานของลูกจ้างโดยไม่สนใจว่าลูกจ้างทำงานในตำแหน่งอะไร แม้ต่อมาลูกจ้างจะได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบในตำแหน่งอื่นที่สูงขึ้น สัญญาค้ำประกันดังกล่าวไม่สิ้นภาระผูกพันแต่อย่างใด โดยให้เหตุผลไว้ว่า ตามสัญญาค้ำประกันแสดงให้เห็นว่าผู้ค้ำประกัน มีเจตนาค้ำประกันในตำแหน่งที่เริ่มงานและยินยอมค้ำประกันไม่ว่าจะทำงาน ในหน้าที่หรือตำแหน่งงานอื่นใดอีก จึงเป็นการทำสัญญาค้ำประกันนี้ในอนาคต ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 681 วรรคสอง ซึ่งกฎหมายอนุญาตให้มีการประกันได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 987-988/2552 ปัญหาวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยที่ 4 ว่า จำเลยที่ 4 จะต้องรับผิดชอบต่อจำเลยที่ 1 ตามสัญญาค้ำประกันเอกสารหมาย ล.5 หรือไม่เพียงใด โดยจำเลยที่ 4 อุทธรณ์ว่า ศาลแรงงานกลางแปลความหมายในสัญญาค้ำประกันให้จำเลยที่ 4 ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 (ที่ถูก โຈຕ໌) เสมือนเป็นลูกหนี้ร่วม เกินกว่าเจตนาในการเข้าทำสัญญาจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ จำเลยที่ 4 ทำสัญญาค้ำประกันโจทก์เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2535 จำเลยที่ 1 กับโจทก์ยังไม่มีนิติสัมพันธ์เป็นนายจ้างลูกจ้าง โจทก์เพิ่งมาสมัครทดลองงานกับจำเลยที่ 1 เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2535 นิติกรรมอันเป็นหนี้ประจักษ์ระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 1 ยังไม่เกิด สัญญาค้ำประกันซึ่งเป็นหนี้อุปกรณ์ก็ไม่อาจมีได้ จำเลยที่ 4 จึงไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกัน เอกสารหมาย ล.5 เห็นว่า ตามคำพิพากษาศาลแรงงานกลางวินิจฉัยไว้ชัดเจนแล้วว่า ตามสัญญาค้ำประกันเอกสารหมาย ล.5 ไม่มีข้อความระบุว่า จำเลยที่ 4 ยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับโจทก์จึงไม่ถือว่าจำเลยที่ 4 เป็นลูกหนี้ร่วมกับโจทก์และตามคำพิพากษาไม่ได้พิพากษาให้มีผลต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม แต่การที่จำเลยที่ 4 ทำสัญญาค้ำประกันโจทก์ก่อนที่จำเลยที่ 1 จะรับโจทก์เข้าทำงานนั้น ปรากฏตามสัญญาค้ำประกันเอกสารหมาย ล.5 ข้อ 2 ระบุว่า ถ้าธนาคารนครหลวงไทย จำกัด ได้รับนายเกษมเข้าทำงานในธนาคารไม่ว่าหน้าที่หรือตำแหน่งงานใดๆ แล้ว หากปรากฏว่านาย

เกษมปฏิบัติงานบกพร่องต่อหน้าที่ หรือประมาทเลินเล่อ หรือกระทำการทุจริต หรือก่อหนี้สินผูกพันกับธนาคารนครหลวงไทย จำกัด อันทำให้ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด ได้รับความเสียหายในกรณีหนึ่งกรณีใดที่กล่าวมาแล้ว ข้าพเจ้านายทวีปยอมรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายให้แก่ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด โดยตรงและทันทีทุกกรณี เมื่อธนาคารนครหลวงไทย จำกัด ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ โดยที่ธนาคารไม่ต้องเรียกร้องทวงถามเอาจากผู้สมัครก่อน ในจำนวนเงินไม่เกิน 50,000 บาท และข้อ 3 ระบุว่าสัญญาค้ำประกันนี้ข้าพเจ้า

ตกลงให้คงอยู่ตลอดไปทราบเท่าที่นายเกษมยังคงทำงานอยู่กับธนาคาร... ตามสัญญาค้ำประกันแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ 4 มีเจตนาค้ำประกันโจทก์ในการที่โจทก์สมัครเข้าทำงานกับจำเลยที่ 1 ในครั้งนี้และยินยอมค้ำประกันโจทก์ไม่ว่าโจทก์จะทำงานกับจำเลยที่ 1 ในหน้าที่ หรือตำแหน่งงานใด จึงเป็นการทำสัญญาค้ำประกันหนี้ในอนาคต ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 681 วรรคสอง ซึ่งกฎหมายอนุญาตให้มีการประกันได้ ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ 1 รับโจทก์เข้าทำงานและต่อมาโจทก์ได้ก่อความเสียหายขึ้น จำเลยที่ 4 จึงต้องรับผิดชอบต่อจำเลยที่ 1 ตามสัญญาค้ำประกันที่ศาลแรงงานกลางพิพากษาให้จำเลยที่ 4 รับผิดชอบนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย"

บทสรุปสังคาย การค้ำประกันการทำงาน เป็นหลักประกันอย่างหนึ่งที่นายจ้างกำหนดขึ้นเพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการทำงานของลูกจ้าง ซึ่งหากความเสียหายนั้นเกิดขึ้นโดยการกระทำของลูกจ้างแล้วก็สามารถเรียกเอาได้จากสัญญาค้ำประกันที่มีอยู่นั้นได้ ไม่ว่าจะเป็นหลักประกันที่เป็นเงินสดหรือเป็นบุคคลค้ำประกัน ในการบริหารงานบุคคลสัญญาค้ำประกันมักจะเขียนให้มีความรับผิดชอบครอบคลุมจักรวาลเอาไว้ ถ้าหากลูกจ้างมีปัญหา ก็เรียกคนค้ำประกันมาเจรจา หรือชดเชยได้ แต่ทั้งนี้ก็ต้องไม่ลืมว่ากฎหมายคุ้มครองแรงงานได้กำหนดว่า ถ้าเห็นว่าสัญญานั้นนายจ้างได้เปรียบลูกจ้างเกินควร ศาลท่านมีอำนาจยกเลิกการตกลง หรือจะสั่งให้เฉพาะที่เห็นสมควรก็ได้ ดังนั้น การเขียนสัญญาค้ำประกันต้องพิจารณาหลักการนี้ด้วย